Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!““

(omaalgatuslik arvamus)

(2023/C 100/07)

Raportöör: **Arnold PUECH D'ALISSAC**

Täiskogu otsus	19.5.2022
Õiguslik alus	Kodukorra artikli 52 lõige 2
	omaalgatuslik arvamus
Vastutav tööorgan	põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	24.11.2022
Vastuvõtmine täiskogus	15.12.2022
Täiskogu istungjärk nr	574
Hääletuse tulemus	
(poolt/vastu/erapooletuid)	168/0/2

1. **Järeldused ja soovitused**

1.1. Selle Euroopa kodanikualgatuse edu näitab, et Euroopa kodanikel on Euroopa Komisjonile suured ootused. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiidab kõigepealt algatuse korraldajat ja tunnustab kodanikke nende pühendumuse eest algatuse edu saavutamisele, võttes arvesse kõigi vajalike allkirjade kogumise keerukust. Seega kutsub ta komisjoni üles kodanikualgatuses esitatud nõudmistele täpseid ja konkreetseid vastuseid andma.

1.2. Komitee avaldab kahetsust, et Euroopa kodanikualgatuse pealkirjas „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad“ ei ole esile tõstetud Euroopa kodanikualgatuse peamist ettepanekut, mis seisneb süsteetiliste pestitsiidide täielikus järkjärgulises kasutuselt kõrvaldamises 2035. aastaks. Komitee juhib tähelepanu ka sellele, et komisjon on koostamas või on juba vastu võtnud mitmeid õigusakte mesilaste, tolmeldajate, bioloogilise mitmekesisuse, pestitsiidide säästva kasutamise ja põllumajandustootjate toetamise kohta agroökoloogilisel üleminekul, kuid tunnistab, et nende meetmetega ei ole asjaomaseid eesmärke täielikult saavutatud. Seetõttu kutsub komitee komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid enda seatud ambitsioonikate eesmärkide konkreetsemaks ja tõhusamaks täitmiseks. Näiteks soovitab komitee rohkem toetada täppispõllumajandust, digitaalset põllumajandust, bioloogilist kahjuritõrjet, robootikat, aga ka agroökoloogiat.

1.3. Komitee rõhutab vajadust võtta süsteemide kestlikkuse ja toidualase sõltumatuse olulises kontekstis arvesse kestlikkuse kõiki kolme sammast (keskkonnaalane, sotsiaalne ja majanduslik sammas), jätmata tähelepanuta sageli kõrvale jäetud majanduslikku olukorda.

1.4. Samuti kutsub komitee komisjoni üles enne mis tahes otsuse tegemist läbi viima mõjuhinnangud, eelkõige selleks, et hinnata algatuse kulusid põllumajandustootmisele ja majandusele, ning võrdlema neid bioloogilise mitmekesisuse vähenemise majanduslike kuludega põllumajandustootjatele.

2. **Kontekst**

2.1. *Euroopa kodanikualgatus mesilasi, inimesi ja keskkonda rohkem austava põllumajanduse toetuseks*

2.1.1. Kodanikualgatuse mehhanism annab Euroopa kodanikele võimaluse osaleda aktiivselt Euroopa Liidu (EL) demokraatlikes protsessides, paludes komisjonil esitada uusi õigusakte. Kui algatus on saanud vähemalt miljoni ELi kodaniku toetuse ja ületab vajalikke künniseid vähemalt veerandis liikmesriikidest, ([1]) on komisjon kohustatud Euroopa kodanikualgatusele reageerima.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta (ELT L 130, 17.5.2019, lk 55).

2.1.2. „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad! Kuna Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad! Keskkonna puhtuse huvides muudame põllumajanduse mesilassõbralikumaks“ ületas vajalikud künnised, eeldab see komisjonilt õigusaktide koostamist eesmärgiga kõrvaldada sünteetilised pestitsiidid järk-järgult kasutuselt aastaks 2035, taastada bioloogiline mitmekesisus ja aidata põllumajandustootjaid selles üleminekuetapis.

2.2. *Tolmeldajate arvukuse ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine Euroopas*

2.2.1. Selles kodanikualgatuses esitatud nõudmiste ajendiks on mesilaste arvukuse vähenemine Euroopas. Euroopa mesilaste punase raamatu kohaselt on iga kolmas mesilas- ja liblikaliik vähenemas ja iga kümnes väljasuremisohus ([2]).

2.2.2. Ometi saavad 84 % Euroopa taimekultuuridest vähemalt osaliselt kasu loomsest tolmeldamisest ([3]) ja 78 % ELi looduslikest taimedest sõltuvad tolmeldavatest putukatest ([4]). Nende kaitse on seega põllumajandustootmise jaoks praeguse toiduga kindlustatuse ja toidualase sõltumatuse tähtsuse kontekstis väga oluline küsimus. Peale selle on mesilased mee tootmiseks hädavajalikud, samal ajal kui EL on mee osas ainult 60 % ulatuses isemajandav. Nõudluse rahuldamiseks peab Euroopa toetuma importmeele (sellest 28 % tuleb Hiinast), mille kvaliteet on madalam kui Euroopa omal.

2.2.3. Valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) ([5]) tolmeldajaid, tolmeldamist ja toidutootmist puudutava hindamisaruande kohaselt on tolmeldajate arvukuse vähenemise peamised põhjused maakasutuse muutused, intensiivsed põllumajandustavad ja pestitsiidide kasutamine, keskkonnareostus, invasiivsed võõrliigid, patogeenid ja kliimamuutused.

2.2.4. Mitmekesistatud toiduvaru (nektar ja õietolm), mis on kättesaadav piisavas koguses kogu aasta jooksul, on samuti mesilaste eluterve arengu ja mesinike korrapärasema meetootmise tagamise võtmetegur ([6]).

2.2.5. Mesilaste arvukuse vähenemine on seotud bioloogilise mitmekesisuse üleilmse vähenemisega. IPBESi 2019. aasta bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruandes ([7]) kirjeldati bioloogilise mitmekesisuse enneolematut vähenemist.

2.2.6. Pärast IPBESi aruandeid avaldasid Prantsusmaa põllumajandus-, toiduaine- ja keskkonnauuringute instituut (INRAE) ja Prantsusmaa mereuuringute instituut (Ifremer) 2022. aasta mais kollektiivse teadusliku eksperdihinnangu taimekaitsevahendite mõju kohta bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemi teenustele ([8]). Kollektiivses teaduslikus eksperdihinnangus juhitakse tähelepanu bioloogilise mitmekesisuse vähenemise tegurite paljususele ning sellele, et erinevate tegurite vastastikuse sõltuvuse tõttu on keeruline kindlaks teha taimekaitsevahendite suhtelist osakaalu selles vähenemises. Teadusuuringute tulemused on siiski võimaldanud kollektiivse teadusliku eksperdihinnangu käigus kindlaks teha selge põhjusliku seose taimekaitsevahendite kasutamise ja teatavate populatsioonide vähenemise vahel, nagu seda on täheldatud tolmeldavate putukate puhul.

2.3. *Komisjon on koostamas või juba vastu võtnud mitmeid õigusakte mesilaste, pestitsiidide säästva kasutamise, bioloogilise mitmekesisuse taastamise ja põllumajandustootjate toetamise kohta agroökoloogilisel üleminekul*

2.3.1. Seoses mesilaste ja tolmeldajate kaitsmisega: EL käivitas 2018. aastal tolmeldajaid käsitleva Euroopa algatuse, eesmärgiga võidelda looduslike tolmeldajate arvukuse vähenemise vastu ELis. See koosneb kümnest meetmest, mis on jaotatud kolmeks eelisvaldkonnaks:

— parandada teadmisi tolmeldajate arvukuse vähenemisest, selle põhjustest ja tagajärgedest;

— võidelda tolmeldajate arvukuse vähenemise põhjuste vastu;

— suurendada teadlikkust ühiskonda tervikuna kaasates ja koostööd edendades.

([2]) Maes et al., 2014. „Euroopa mesilaste punane raamat“.
([3]) Williams, 1994. The dependence of crop production within the European Union on pollination by honeybees.
([4]) Ollerton et al., 2011. How many flowering plants are pollinated by animals?
([5]) IPBES, 2016. Assessment Report on Pollinators, Pollination and Food Production.
([6]) French Technical and Scientific Institute for Bees and Pollination (ITSAP), 2015. Ressources alimentaires pour les abeilles (Food resources for bees).
([7]) IPBES, 2019. Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services.
([8]) INRAE and Ifremer, 2022. Impacts des produits phytopharmaceutiques sur la biodiversité et les services écosystémiques (Impacts of plant protection products on biodiversity and ecosystem services).

Sellest hoolimata leidis Euroopa Kontrollikoda oma eriaruandes 15/2020 looduslike tolmeldajate kaitse kohta ([9]) ELis, et „selles oli vähene mõju languse peatamisele ja et algatus vajab eesmärkide saavutamiseks paremat juhtimist“. Komisjon tunnistas ka ise oma aruandes algatuse rakendamise kohta, ([10]) et kuigi algatuse meetmete rakendamisel on tehtud märkimisväärseid edusamme, on vaja veel pingutada, et tegeleda languse erinevate põhjustega.

2.3.2. Seoses taimekaitsevahendite mõju ja riskide vähendamisega: komisjon algatas pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi läbivaatamise, et lahendada oluline probleem, mis seisneb selle piiratud tõhususes pestitsiidide kasutamise ning inimeste tervisele ja keskkonnale avalduvate riskide vähendamisel, esitades 2022. aasta juunis uue määruse eelnõu ([11]). Peamiste meetmete seast võib välja tuua järgmised:

— ELi tasandil õiguslikult siduvad eesmärgid vähendada 2030. aastaks 50 % keemiliste pestitsiidide kasutamist ja riski ning ka kõige ohtlikumate pestitsiidide kasutamist;

— uued meetmed, et tagada integreeritud taimekaitse kasutuselevõtt põllumajandustootjate poolt;

— kõikide pestitsiidide kasutamise keeld tundlikel aladel, v.a piiratud erandite korral.

2.3.3. Taimekaitsevahendite ELi turule laskmine on rangelt reguleeritud. Taimekaitsevahendite ELis turulelaskmise õigusraamistik on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1107/2009 ([12]). Kõnealuse määruse kohaselt tehakse enne toimeaine heakskiitmist Euroopa tasandil riskihindamine, et vältida võimalikku kahjulikku mõju tervisele või keskkonnale. Lisaks vaadatakse praegu läbi eeskirju, mis puudutavad taimekaitsevahendite poolt tekitatud ohtusid mesilastele (mesilasi käsitlev juhenddokument) ([13]), et võtta arvesse uusimaid teaduslikke arenguid selles valdkonnas.

2.3.4. Seoses bioloogilise mitmekesisuse taastamisega põllumajanduspiirkondades: EL saab, kuigi see ei puuduta üksnes põllumajanduspiirkondi, toetuda Natura 2000 võrgustikule ning linnudirektiivile ([14]) ja elupaikade direktiivile, ([15]) mis on ELi looduskaitsealaste õigusaktide aluseks. Komisjon on ka koostanud „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030“ ([16]). See hõlmab meetmeid ja kohustusi bioloogilise mitmekesisuse taastamiseks põllumajanduspiirkondades, nagu on sätestatud looduse taastamise määruse eelnõus, ([17]) mille Euroopa Komisjon avaldas 22. juunil 2022. Eelkõige sätestatakse eelnõu artiklis 8 liikmesriikidele siduv eesmärk pöörata 2030. aastaks ümber tolmeldajapopulatsioonide vähenemissuundumus ning artiklis 9 nähakse ette kohustused taastada agroökosüsteemid, näiteks tõsta 2030. aastaks ELis „mitmekesiste maastikuelementidega põllumajandusmaa“ osakaal vähemalt 10 %-le.

2.3.5. Seoses põllumajandustootjate toetamisega ülemineku käigus: uus ÜPP aastateks 2023–2027 on peamine vahend Euroopa rohelise kokkuleppe ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks ja põllumajandustootjate toetamiseks. Kontrollikoja 2020. aasta eriaruanne näitas, et praeguse ÜPP panus ei ole aidanud põllumajandusmaa bioloogilise mitmekesisuse vähenemist peatada ([18]). Kontrollikoda järeldas, et „viis, kuidas komisjon jälgib ELi eelarve raames tehtud bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutusi, on ebausaldusväärne; ÜPP otsetoetuste mõju on piiratud või teadmata ning komisjon ja liikmesriigid on eelistanud väiksema mõjuga maaelu arengu meetmeid“. Uus ÜPP sisaldab uusi meetmeid selle keskkonnamõju parandamiseks, näiteks paremat tingimuslikkust.

([9]) Euroopa Kontrollikoda. Eriaruanne 15/2020.
([10]) COM(2021) 261 final
([11]) COM(2022) 305 final
([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).
([13]) EFSA, 2022. Revised guidance on the risk assessment of plant protection products on bees (Apis mellifera, Bombus spp. and solitary bees).
([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).
([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (ELT L 206, 22.7.1992, lk 7).
([16]) COM(2020) 380 final
([17]) COM(2022) 304 final
([18]) Euroopa Kontrollikoda. Eriaruanne 13/2020.

2.3.6. Euroopa õigusaktid ja töö muudes sektorites peale põllumajanduse võivad samuti tolmeldajatele kaudset positiivset mõju avaldada, näiteks õigusaktide pakett „Eesmärk 55“, mis viitab eesmärgile vähendada 2030. aastaks ELi CO_2 heidet 55 % (kuna kliimamuutused mõjutavad ka mesilasi), nullsaaste tegevuskava saaste kõrvaldamiseks õhus, vees ja pinnases, taastuvenergia direktiiv ja ise uus Euroopa metsastrateegia, mille eesmärk on istutada 2030. aastaks kogu Euroopas kolm miljardit puud.

3. **Üldised märkused**

3.1. Komitee rõhutab Euroopa kodanikualgatuste tähtsust Euroopa kodanike otsese osalemise vahendina. Euroopa kodanikualgatus on tõepoolest kõige võimsam osalusdemokraatia vahend Euroopa tasandil. Komitee on kodaniku-ühiskonna organisatsioonide ja Euroopa institutsioonide vahelise sillana aastate jooksul tugevdanud Euroopa kodanikualgatustele antud positsiooni ja suurendanud nende nähtavust Euroopa institutsioonide igapäevatöös. Komitee tunneb heameelt asjaolu üle, et käesolev arvamus on esimene, mis on koostatud ühe konkreetse Euroopa kodanikualgatuse kohta ning mis on kavas vastu võtta veel enne Euroopa Komisjoni vastust, ning kutsub komisjoni üles esitatud nõudmistele täpselt vastama.

3.2. Komitee avaldab kahetsust, et Euroopa kodanikualgatuse pealkirjas „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad“ ei ole esile tõstetud Euroopa kodanikualgatuse peamist ettepanekut, mis seisneb süsteetiliste pestitsiidide täielikus järkjärgulises kasutuselt kõrvaldamises 2035. aastaks. Komitee juhib tähelepanu sellele, et komisjon on koostamas või juba vastu võtnud mitmeid õigusakte, et nendele nõudmistele vastata, kuid tunnistab, et nende meetmete eesmärke ei ole täielikult saavutatud. Seetõttu kutsub komitee komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid enda seatud eesmärkide konkreetsemaks ja kiiremaks täitmiseks. Komitee rõhutab siiski vajadust võtta süsteemide kestlikkuse ja toidualase sõltumatuse olulises kontekstis arvesse kestlikkuse kõiki kolme sammast (keskkonnaalane, sotsiaalne ja majanduslik sammas), ning teostada enne otsuste tegemist mõjuhinnanguid, et hinnata eelkõige algatuse kulusid põllumajandustootmisele ja majandusele.

4. **Konkreetsed märkused**

4.1. Seoses kodanikualgatuse nõudmisega „vähendada 2030. aastaks järk-järgult sünteetiliste pestitsiidide kasutamist ELi põllumajanduses 80 %, alates kõige ohtlikumatest, ja lõpetada sünteetiliste pestitsiidide kasutamine täielikult 2035. aastaks“:

4.1.1. Komitee hoiatab ettepaneku eest seada liiga lühikese tähtajaga idealistlikke või saavutamatuid eesmärke. Komitee rõhutab, et komisjon on juba teinud ettepaneku vähendada 2030. aastaks 50 % keemiliste pestitsiidide kasutamist ja riski ning ka kõige ohtlikumate pestitsiidide kasutamist. Üldisemas plaanis ei pea komitee õigeks seada selliseid pestitsiidide vähendamise eesmärke, mis ei ole seotud põllumajandustootjate jaoks tõhusate ja ligipääsetavate alternatiivide kättesaadavusega.

4.1.2. Komitee rõhutab, et Euroopa taimekaitsevahendeid käsitlev õigusraamistik on oma eesmärkide poolest üks nõudlikmaid kogu maailmas, kuna selle põhimõtteks on keskkonnale kahjulike mõjude kõrvaldamine.

4.1.3. Komitee on seisukohal, et kuna meemesilaste ja looduslike tolmeldajate arvukuse vähenemisel on mitmeid tegureid, ei tohiks pestitsiidide eemaldamist pidada ainsaks või peamiseks hoovaks nende päästmisel. Seega on oluline võidelda kõigi arvukuse vähenemise teguritega. Näiteks meemesilaste puhul on võitlus varroalesta ja Aasia vapsiku vastu suur probleem kutseliste mesinike jaoks, kes loodavad uutele tõrjelahendustele, et oma mesilasi paremini kaitsta.

4.1.4. Komitee märgib meemesilaste, looduslike tolmeldajate ja muude putukate tähtsust põllumajanduses (põllukultuuride tolmeldamine, kahjurite arvukuse looduslik reguleerimine jne). Ta tõi näiteks põllumajandustootjate ja mesinike partnerlused, millest võidavad kõik, näiteks „Mesitaru vaderid“, ([19]) mille algatasid põllumajandustootjad. Põllumajandustootjad, kes hakkavad mesitarude vaderiks, pööravad oma põllukultuuride kaitsmisel taimekaitsevahendite kasutamise puhul erilist tähelepanu mesilaste kaitsele. Samuti tuleks välja töötada ApiAlerti tüüpi skeemid, ([20]) mis võimaldavad arvestada mesilastarude suremust ja suunata oma tegevus nende suremuse tegelikele põhjustele.

4.2. Seoses kodanikualgatuse nõudmisega „taastada põllumajanduspiirkondades looduslikud ökosüsteemid, muutes põllumajanduse bioloogilise mitmekesisuse taastamise teguriks“:

([19]) Le Betteravier. Quand 14 agriculteurs de l'Aisne deviennent apiculteurs (When 14 farmers from Aisne became beekeepers).

([20]) 20 Minutes. Toulouse: Pour suivre la mortalité des abeilles, BeeGuard met au point un compteur vidéo sur ses ruches connectées (Toulouse: to monitor bee mortality, BeeGuard installs a video-based counter on its beehives).

4.2.1. Komitee rõhutab, et inimtegevus, nagu teatavad põllumajandustavad, on üks tolmeldajate ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjuseid, kuid põllumajandus võib olla ka lahendus. Näiteks sooviks komitee, et põllumajandustootjad toetaksid rohkem selliseid projekte nagu hekkide taasistutamine või meetaimede arendamine, et pühendada need mesilaste ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisele. Lisaks on oluline põllumajandustootjaid paremini tasustada nende pakutavate ökosüsteemi teenuste eest, et toetada neid sellist tüüpi projektide elluviimisel.

4.2.2. Komitee märgib, et komisjonil on tugev tahe muuta põllumajandus bioloogilise mitmekesisuse taastamise vahendiks elurikkuse strateegia ja „Talust taldrikule“ strateegia eesmärkide ja meetmete ning looduse taastamise määruse eelnõu abil, ning väljendab muret ELi toidualase sõltumatuse järgimise pärast.

4.2.3. Komitee on seisukohal, et väärtustada tuleks ka kogu Euroopas levivaid vabatahtlikke põllumajandusalgatusi tolmeldajate või bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks. Näiteks Prantsusmaal on FNSEA avaldanud tolmeldajaid toetavate põllumajandusalgatuste kogumiku ([21]). Selleks et mitmekordistada mesindust ja põllumajandust ühendavaid (Api-Agri) häid tavasid, määratletakse Prantsusmaal tolmeldajaid toetavad vabatahtlikud algatused, koondades inspireerivaid, positiivseid ja pragmaatilisi näiteid. Samal alusel käivitati 2018. aastal Taanis teavituskampaania „10 mesilassõbralikku meedet teie põllumajandusettevõttes“ ([22]). Sellega edendatakse mitmesuguseid vabatahtlikke algatusi, mida põllumajandustootjad saavad põllumajandusettevõtte tasandil teha, näiteks hekkide istutamine, lillepeenarde rajamine või triivi piiramine taimekaitsevahendite kasutamisel, pihustades neid vaid sobivates ilmastikutingimustes (nt nõrk tuul) või kasutades triivi vähendamise süsteeme.

4.2.4. Komitee leiab, et põllumajanduspiirkondade looduslike ökosüsteemide taastamisel peab komisjon toetuma mitmele vahendile: agroökoloogilise taristu hooldamine ja taastamine, põllumajanduskultuuride mitmekesistamine, et edendada erinevate põllukultuuride kasvatamist maastikul, agrometsanduse, mahepõllumajanduse ning kvaliteedimärkide ja päritolu tuvastustähistega (SIQO) toodete arendamine, püsirohumaa säilitamine, pestitsiidide kasutamise ja mõju vähendamine jne.

4.3. Seoses kodanikualgatuse nõudmisega „korraldada ümber põllumajandus, pidades esmatähtsaks väikesemahulist, mitmekesist ja kestlikku põllumajandust, toetades agroökoloogilise ja mahepõllumajanduse osatähtsuse kiiret suurendamist ning saavutada, et koolitus ja teadusuuringud pestitsiidide ja GMO-vaba põllumajanduse valdkonnas oleksid sõltumatud ja rajaneksid põllumajandustootjate kogemustel“:

4.3.1. Komitee juhib tähelepanu sellele, et on olemas aruanne 23 liikmesriigi 300 eksperdilt, kes analüüsisid tulevase ÜPP võimalikku mõju bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja taastamisele ([23]). Teadlased teevad konkreetseid ettepanekuid, et parandada ÜPP mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja toetada põllumajandustootjaid sellel üleminekul. Komitee soovitab komisjonil ja liikmesriikidel kasutada seda inspiratsiooniallikana ÜPP ümberkorraldamisel, mis on võimas põllumajandusreformi tööriist.

4.3.2. Komitee leiab siiski, et agroökoloogilist üleminekut ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamist ei saa teostada üksnes Brüsselist ühise põllumajanduspoliitika kaudu, ning rõhutab ka kohaliku tasandi tähtsust. Piirkondade iseärasuste arvessevõtmiseks tuleb põllumajandustootjate ja maaomanike jaoks välja töötada ka kohalikud lahendused.

4.3.3. Lisaks rõhutab komitee oma pühendumust tõhusate alternatiivide leidmisele, nii et ükski põllumajandustootja ei jääks lahenduseta. Seepärast sooviks komitee veelgi julgustada täppispõllumajandust, digitaalset põllumajandust, looduslikku kahjuritõrjet, robootikat, aga ka agroökoloogiat, millel on oluline rahaline komponent teadusuuringute arendamiseks, uuenduste elluviimiseks ning nende kasutuselevõtuks sektorite ja põllumajandustootjate poolt.

4.3.4. Komitee tunnistab mesinduse tähtsust majandussektorina paljudes liikmesriikides, mis aitab eelkõige kaasa maaelu arengule ja kohaliku elanikkonna säilitamisele. Arvestades meetootmise puudujääke Euroopas, tuleks suurendada mesinduse toetamist ning mee ja muude mesindustoodete (õietolm, vaha, apilak jne) majanduslikku väärindamist, et säilitada professionaalne ja keskkonnasõbralik mesindus, mis suudab rahuldada Euroopa meetarbimise vajadusi. Komitee rõhutab ka, kui oluline on, et mesinikud koonduksid kutseorganisatsioonidesse, et end paremini struktureerida ja tõhusamalt kaitsta Euroopa mesindussektori huve. Eelkõige soovib komitee, et komisjon kasutaks meedirektiivi eelseisva läbivaatamise võimalust, et parandada mee märgistamist ja jälgitavust, et võidelda tõhusamalt pettuste ja sellise impordi vastu kolmandatest riikidest, mis ei vasta meie standarditele ja nõrgestab Euroopa meetootmist.

([21]) EFSA, 2022. Recueil des initiatives agricoles favorables aux pollinisateurs (Compendium of agricultural initiatives favouring pollinators).

([22]) Danish Agriculture & Food Council, 2018. 10 bee-friendly recommendations for your farm.

([23]) Pe'er et al., 2022. How can the European Common Agricultural Policy help halt biodiversity loss? Recommendations by over 300 experts.

4.3.5. Selleks et tagada agroökoloogilise ülemineku vastuvõetavus Euroopa põllumajandustootjate seas, soovitab komitee komisjonil kiiresti rakendada standardite vastastikkuse põhimõtet, et piirata konkurentsimoonutusi Euroopa põllumajandustootjate jaoks.

Brüssel, 15. detsember 2022

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Christa SCHWENG